

Gemeenten pakken voedselverspilling op als serieuze beleidsopgave

Lokaal beleid maakt verschil in strijd tegen verspilling met klimaatimpact

Culemborg, 14 april 2025 – Gemeenten kunnen een sleutelrol vervullen in de aanpak van voedselverspilling. Dat werd duidelijk tijdens een landelijke bijeenkomst waar ruim 60 gemeenten en afval- en milieudiensten met elkaar in gesprek gingen over hun rol in dit maatschappelijke vraagstuk. Gemeenten die voedselverspilling actief tegengaan, boeken niet alleen milieuwinst, maar dragen ook bij aan bredere opgaven rond duurzaamheid, circulaire economie, afvalreductie en voedselzekerheid.

De impact van voedselverspilling is aanzienlijk. Het is verantwoordelijk voor circa 5% van de totale CO₂-uitstoot in Nederland. Per ton verspild voedsel gaat er 220 m³ water verloren, een kwart hectare landbouwareaal, en potentieel 2.000 gemiste maaltijden. Voor een gemiddelde gemeente komt dit neer op zo'n 4.500 ton verspild voedsel per jaar.

Juist lokaal

De stichting Samen Tegen Voedselverspilling heeft in opdracht van de provincie Gelderland praktische tools ontwikkeld voor gemeenten die gemeenten helpen om duurzaamheidsdoelen te halen en kosten te besparen door voedselverspilling te voorkomen. Deze kwamen tot stand in samenwerking met meerdere gemeenten en biedt houvast voor zowel beleidsmakers als uitvoerders. Steeds meer gemeenten zien dat voedselverspilling niet alleen een huishoudelijk probleem is, maar raakt aan diverse beleidsdomeinen.

Gelders Gedeputeerde Helga Witjes: "Het tegengaan van voedselverspilling vinden we heel belangrijk. Grondstoffen als water zijn schaars en energie kostbaar. Gemeenten staan dicht bij lokale voedselleveranciers en kunnen met gerichte keuzes en korte lijnen een groot verschil maken. Voedselverspilling tegengaan is dus ook een investering in lokale kracht en samenwerking."

De aanpak blijkt zo succesvol, dat de tools nu ook beschikbaar worden gesteld aan gemeenten in de rest van Nederland. Toine Timmermans, directeur van Samen Tegen Voedselverspilling, is blij met de grote belangstelling voor het onderwerp: "De beweging is gaande. Gemeenten kunnen met relatief eenvoudige interventies veel impact realiseren en leveren daarmee een directe bijdrage aan nationale en internationale duurzaamheidsdoelen."

Reacties gemeenten

Nesha Narain, gemeente Amsterdam, over de reden waarom zij werken aan het terugdringen van voedselverspilling: "Minder voedselverspilling is zeer impactvol om onze voetafdruk te verkleinen, ons afval terug te dringen en het is ook nog eens een sterk sociaal en moreel argument. In Amsterdam hebben we het geluk een onderzoeksafdeling te hebben waardoor we heel nauwkeurig konden vaststellen wat de verspilling was en waar deze zat: 167 kton per jaar, vooral bij verwerkers, restaurants en huishoudens. Daardoor kunnen wij dit heel gericht aanpakken. Maar heb je die mogelijkheid niet, dan weet je dat buffetten bijv altijd veel verspillen, dus kan je ook heel generiek aan de slag met de foodservice, dat levert altijd winst op."

Anoek van den Broek, gemeente Rotterdam: "We zoeken vooral waar we op meerdere beleidsterreinen winst kunnen behalen, zo werken we projectgewijs samen met bijvoorbeeld de afdelingen economie, afvalpreventie en armoede. In Rotterdam wordt veel voedsel verspild en hebben we tegelijk veel gezinnen in voedselarmoede. Dat schuurt. Via initiatief SharEaty verdelen we goed en gezond voedsel weer onder gezinnen die dit goed kunnen gebruiken."

Corstiaan Hooft, gemeente Altena, vertelde over twee voorbeelden uit hun programma Samen onderweg naar de Maaltijd van Morgen: "We hebben een quick scan gedaan naar de mogelijkheden voor de restromen uit agrofood. En samen met Greendish proberen we de CO₂ uitstoot in de horeca te verlagen door oa minder voedselverspilling en een meer plantaardig aanbod."

Hulp voor gemeenten

Alle gemeenten kunnen profiteren van de ontwikkelde aanpak. Het bouwstenen document dat gemeenten stap voor stap hierin meeneemt is te downloaden vanaf de [website](#) van de stichting Samen Tegen Voedselverspilling.

Noot voor de redactie:

Over Samen Tegen Voedselverspilling

De [stichting Samen Tegen Voedselverspilling](#) vormt dé beweging waarin alle belangrijke initiatieven en expertise voor een verspillingsvrij Nederland samenkomen en worden versneld. Bedrijven uit de hele keten, kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties werken samen aan het Sustainable Development Goal 12.3 van de Verenigde Naties om voedselverspilling met de helft te verminderen in 2030 ten opzichte van 2015. Dragende organisaties van de stichting: Ministerie van LNV, Provincie Noord-Brabant, het Voedingscentrum, Wageningen University & Research en Gemeente Meierijstad.

- Voor vragen kunt u contact opnemen met Manon Ensink, 06-51028023 of manon@samentegenvoedselverspilling.nl
- Bijgevoegde foto's van de bijeenkomst zijn rechtevrij te gebruiken

Afmelden voor onze perslijst? Stuur een reactie op deze mail met het verzoek tot afmelden.